

Rozprawa doktorska pt. „Polityka Unii Europejskiej w zakresie ochrony danych osobowych”, napisana pod kierunkiem ks. prof. dr. hab. Piotra Mazurkiewicza.

STRESZCZENIE

Rozprawa jest poświęcona analizie celów politycznych, jakie przyświecały decydom przy wprowadzeniu nowych przepisów regulujących zasady ochrony danych osobowych w UE. Badania naukowe obejmują okres negocjacji prowadzących do przyjęcia w 2016 r. nowego instrumentu – ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (RODO).

W pracy zostały przeanalizowane modele polityki prowadzonej przez instytucje UE, rządy państw członkowskich oraz pozostałych aktorów zaangażowanych w szeroki proces negocjacji RODO. W dysertacji badano działania UE w zakresie wdrażania regulacji normatywnych. Ich przyjęcie było poprzedzone wyznaczeniem celów stanowiących odpowiedź na problemy związane z rozwojem nowych technologii, powszechnym dostępem do Internetu, globalizacją modeli biznesowych oraz wpływem jaki te czynniki mają na ochronę danych osobowych obywateli UE. Kompleksowe ujęcie tematu reformy systemu ochrony danych osobowych pozwoliło na analizę zastosowanego sposobu wyważania interesów różnych aktorów uczestniczących w procesie decyzyjnym tworzenia RODO.

Przeprowadzona analiza wyjaśnia, jakie znaczenie w określaniu kierunków polityki ochrony danych miały czynniki krajowe, instytucjonalne i gospodarcze. Z uwagi na kompleksowość obszaru badawczego w studium uwzględniono szereg działań podejmowanych na różnych poziomach. Należą do nich działania miękkie (konsultacje publiczne, projekty badawcze), zmiana i dostosowanie przepisów do współczesnych wyzwań technologicznych (ulepszenie systemu regulacyjnego) i stworzenie szczegółowych przepisów prawa na szczeblu UE (przejście od fragmentaryzacji prawa do spójnych standardów unijnych).

Przedmiot badań został ujęty w ramach siedmiu rozdziałów stanowiących logiczną konsekwencję przyjętych hipotez i pytań badawczych. W pierwszej kolejności opracowanie przedstawia genezę zagadnienia ochrony danych osobowych w europejskim systemie prawa. Prezentacja źródeł koncepcji pozwala na poświęcenie rozważań badaniu zmian kierunków unijnej polityki w odniesieniu do praw człowieka przez organy Unii Europejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem Komisji Europejskiej. Powyższe uzupełnia analiza interesów poszczególnych państw członkowskich, uwarunkowanych ich krajowymi tradycjami

i praktycznymi doświadczeniami w zakresie stosowania przepisów o ochronie danych osobowych. Przedstawiona analiza modelu polityki przyjętej przez UE w odniesieniu do roli ochrony danych osobowych odnosi się również do działań mających na celu wzrost konkurencyjności europejskich przedsiębiorców. Służy temu przede wszystkim wyjaśnienie wyzwań związanych z rozwojem gospodarki cyfrowej i rozwojem społeczeństwa informacyjnego w kontekście prawa do prywatności i ochrony danych osobowych oraz kształtowania się normatywnych rozwiązań w tym obszarze.

Obszar objęty zakresem pracy pokazuje, jak szerokie oddziaływanie mają przepisy RODO, które w swoim pierwotnym założeniu miały uregulować swobodny przepływ danych na jednolitym rynku unijnym i zabezpieczać prawa podmiotów danych. Nowe zastosowania osiągnięć rozwoju technologicznego przekładają się na potrzebę zapewnienia społeczeństwu skutecznych środków dochodzenia swoich praw we współczesnych realiach, w których powszechnym zjawiskiem stało się masowe wykorzystywanie informacji o charakterze osobistym. Przedmiotem rozprawy jest też analiza wyzwań, przed jakimi stoją demokratyczne władze krajów UE w związku ze zjawiskiem masowego gromadzenia danych obywateli przez prywatne firmy i podmioty zewnętrzne. Ponadto do przedmiotu rozważań zostały włączone również refleksje poświęcone działaniom władz publicznych w obliczu walki z pandemią w 2020 r., w tym procedury wprowadzane w związku z tym zagrożeniem, z uwzględnieniem i poszanowaniem podstawowych praw i wolności. W pracy omówiono także aspekty prawa do ochrony danych osobowych w kontekście przewidywanych przyszłych wyzwań w obszarze rozwoju gospodarki cyfrowej i społeczeństwa informacyjnego. W konkluzji badań przedstawione zostały wnioski i oceny przyjętych kierunków rozwoju unijnego systemu ochrony danych osobowych.